

De vreugde des geloofs in de schaduw des doods

5 brieven van Elisabeth Blaker

aan

William Huntington

Beantwoord door

William Huntington

Dienaar van het Evangelie in de Providence Chapel,

Gray's Inn Lane - Londen

EERSTE BRIEF

van Elisabeth Blaker, Bolney (Sussex)

aan W. Huntington

BOLNEY, 9 December 1804.

Ik heb zo-even de hartelijke en troostvolle brief van mijn lieve vriend ontvangen, voor welke ik u smeeek mijn duizendvoudige dank aan te nemen. Gedurende deze drie laatste dagen is mij, behalve mijn andere beproevingen, dit voorgekomen, dat, als mijn arme vader weggenomen wordt, u ons niet meer met uw zomerbezoeken zult begunstigen, en dat wij niet meer van u zullen horen, of met de troost van uw kennis begiftigd zullen worden. Maar ik wens God dankbaar te zijn, dat het slechts een inblazing is van de vijand.

Ik ben zeer bevreesd, mijn lieve vriend, dat u het aangezicht van mijn dierbare vader (William Blaker) in het vlees niet meer zult aanschouwen; want het is niet te denken, dat hij nog in leven zal zijn als u deze ontvangt. Laatstleden woensdagavond scheen hij hoe langer hoe erger te worden. In die zelfde nacht ging ik van Worth naar Bolney; en de volgende dag, van een tot drie uren, dachten wij allen dat hij afreisde. Maar zelfs in die ogenblikken, toen hij aan de oever van de dood verkeerde, zag hij herhaalde malen op ons en lachte zo hemels, dat het ons wonderlijk toescheen. En werkelijk zijn de rust, de vrede en de vertroosting en welke hij schijnt te genieten, niet uit te spreken. Ik was het grootste gedeelte van de daarop volgende nacht, nadat hij zo bovenmate naar geweest en toen een weinig hersteld was, met hem op, wanneer hij zeer vrijmoedig, en zeer veel met mij sprak.

Ik zei tot hem: *u was gister zeer naar?*

Ja, zei hij, dat was ik, *maar wat ik gevoelde weet niemand, de stralen van licht op mij waren als de heerlijkheid van Libanon*. Jesaja 35: 2. *Ik kan, zei hij, de heerlijkheid die mij bestraalde, niet beschrijven*. En hij voegde er bij: *in mijn ergste ogenblikken heb ik het altijd zo bevonden. Maar enige tijd geleden, toen ik een weinig beter naar het lichaam scheen te worden, gevoelde ik donkerheid op mij komen*

De woorden in een van uw vorige brieven werden mij levend op het gemoed gebracht door iets dat mijn arme vader tot mijn zuster Maria zei. Zij stond bij hem, blijkbaar zeer terneergedrukt en met droefheid vervuld.

Hij zag haar aan en zei tot haar: *Mijn lieve, wij zouden niet treuren gelijk degene die geen hoop hebben*, 1 Thess. 4: 13.

Arme lieve man! Ik was zeer terneergedrukt bij de gedachte en de vrees van hem te zullen verliezen. Maar ik hoop dat God mij bekwamen zal, om mij aan Zijn vrijmachtige wil te onderwerpen. Nooit, nee nimmer, sedert ik op aarde was, heb ik mij zo geheel en al der wereld en der dingen die onder de zon zijn, gekruisigd bevonden, als ik dit nu doe. Er is niet een zaak op aarde welke ik begeer. Maar ik kan uit hartgrondige bevinding zeggen dat mijn ziel naar God dorst, en dat mijn ziel opgewekt is om Hem met mijn ganse hart te zoeken. En soms word ik bekwaam gemaakt om mijn ziel voor Hem uit te storten, en Hem mijn druk te tonen, en al mijn zorgen en lasten op Hem te werpen, en dat met een verborgen overtuiging dat Hij voor mij zorgt.

Wat u in uw schrijven zegt is waarheid; dat niets anders dan de Zoon van God en het geloof in Hem het gemoed kan bevredigen, of het hart gerust stellen in tijden van beproeving. Velen van de arme zielen rondom ons schijnen zeer terneer geslagen bij de gedachte van mijn vader te zullen verliezen. Ik geloof dat zij vele verzuchtingen om zijn herstel hebben opgezonden; maar ik vrees zeer dat hun bede niet vergund zal worden.

Mijn arme zuster is bijna troosteloos. Ik verkeerde in de hoop dat u mijn vader zou hebben komen bezoeken, en het smart mij dat u dit niet gedaan hebt; maar vernomen hebbende dat uw gezondheid veel te wensen overlaat, dacht ik dat u niet in staat was om te komen. Als hij weer wat herstellen mocht, en wat opknappen, dan hoop ik dat u hem nog eens zult bezoeken. In zijn tegenwoordige

toestand is hij nauwelijks in staat om te spreken. Ik zal aan uw verlangen voldoen, en u kunt er op rekenen dat ik van dag tot dag zal schrijven, medelende hoe het zich toedraagt. Ik zou u al eerder hebben geschreven, maar was bevreesd dat ik u lastig zou zijn, wetende dat u zoveel om handen hebt. Mijn vader blijft goed bij zijn kennis; maar vestigt weinig aandacht op iemand of iets. Zijn ademhaling is zeer moeilijk en hij kan geen voedsel gebruiken als een weinig drinken. Vaarwel.

De gehele familie verenigt zich in hartelijke liefde jegens u, en geloof mij te verblijven,
Lieve vriend,

Uwe zeer toegenegen

Elisabeth Blaker

TWEEDE BRIEF

Aan jonge juffrouw Elisabeth Blaker

Teder geliefde in de Heere.

Genade en vrede zij u vermenigvuldigd door onze Heere Jezus Christus.

De uwe ontving ik in goede orde, ik dank er u voor, en mijn ziel looft de almachtige en eeuwige God voor Zijn onverdiende liefde jegens uw vader, die nu in stervende toestand verkeert.

Maar alle kinderen Gods worden niet zo begunstigd. De almachtige God heeft elke zaak, die tot Zijn uitverkoren huisgezin des geloofs behoort, zelfs hun verblijf hoe lang zij hier in deze wereld zijn, onveranderlijk vastgesteld, zo ook de bepaalde dagen van hun leven, en de heerlijke uitgang die zij in het sterven zullen hebben.

Vooreerst heeft Hij hun verblijf in dit leven bepaald, wat *Zijn besluit* genoemd wordt. *Hij heeft de tijden tevoren verordend, en de bepalingen van hun woningen.* Hand. 17:26. De tijd van hun leven is evenzeer onveranderlijk vastgesteld. *Alles heeft een bestemden tijd, en alle voornemen onder de hemel heeft zijnen tijd. Er is een tijd om geboren te worden, en een tijd om te sterven.* Pred. 3: 1, 2. Als die tijd er is moet de mens gaan, want zó is het bij God bepaald; dit zegt Jehovah Zelf. Ook kunnen alle mensen op aarde van een heilige niet één enkele dag ontroven. *Ik zal het getal uwer dagen vervullen.* Exod. 23: 26. *En de Heere zeide tot Mozes: Zie, uw dagen zijn genaderd, om te sterven.* Deut. 31: 14. Niemand onder de hemel kan ooit deze bestemde dag van de dood overschrijden. *Dewijl zijn dagen bestemd zijn, het getal zijner maanden bij U is, en Gij zijn bepalingen gemaakt hebt, die hij niet overschrijden zal.* Job 14: 5. De bestemde maat van zijn dagen, en het getal van zijn maanden, zijn zo onveranderlijk vastgesteld, dat hij deze grenzen niet kan overschreden. Zomin als een knecht, die zich verbindt om een zekere tijd te dienen, en zijn loon en ontslag op het tijdstip zijner bepalingen verwacht, zo vervult de mens als een dagloner, zijn dag, Job 14: 6. Ook heeft de grootste gunsteling Gods, - en hij die het meeste met Hem in het gebed worstelt - geen macht om één ziel een dag, of één ogenblik in het lichaam op te houden, wanneer eenmaal de bepaalde tijd van sterven aanbreekt. *Er is geen mens die heerschappij heeft over de geest, om de geest in te houden; en hij heeft geen heerschappij over de dag des doods; ook geen wapentuig in deze strijd; ook zal de goddeloosheid haar meesters niet verlossen,* Pred. 8: 8.

Zodra ik uw eerste brief ontving, die mij het bericht van de ziekte van uw vader gaf, ging ik heen om het voor God te brengen, en de Almachtige te smeken om zijn nuttig leven te sparen. Maar ik gevoelde een beslag op mijn hart, zodat ik niet kon; ik durfde ook niet te bidden om de verlenging van zijn leven. Van die tijd af was ik ten volle overtuigd dat hij niet meer zou herstellen. Ik zei dezelfde dag tegen juffrouw Sanderson, dat hij er zeker aan zou sterven. En toen u een paar regels aan jonge juffrouw Lavender had gezonden, haar berichtende dat hij beter was, deelde juffrouw Sanderson. mij dat mee. Ik gaf haar ten antwoord: *Hij zal weer instorten, want hij zal niet meer herstellen.*

Ik zal nu, mijn lieve vriendin, de beloften Gods tot sterfbed vertroostingen, en de verschillende ervaringen van Gods kinderen in hun sterfuren aantonen.

Er zijn er sommigen die de gehoorzaamheid des geloofs betonen, en echter slechts weinig van het licht van Gods aangezicht genieten; zoals u leest: *Wie is er onder ulieden die de Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in de duisternis wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des Heeren, en steune op zijn God,* Jesaja 50: 10. Zulke zielen worden gezegd *banden in hun dood te hebben,* Psalm 73: 4. En toch zijn zodanigen veilig, omdat zij naar de stem van Gods Knecht horen, bestaande in het geloven in Christus. *Christus kwam om hem, die het geweld des doods had, dat is de duivel, te*

overweldigen; en hen te verlossen die met de vrees des doods, door al hun leven, de dienstbaarheid onderworpen waren, Hebr. 2: 14.

Er zijn ook zeer dierbare beloften voor zulke gelovigen, die een tere opmerkzaamheid en aandacht gevestigd hebben op andere gelovigen, toen zij ziek of verdrukt waren, hen versterkende, vertroostende en bemoedigende; en Christus Zelf zal hiervan in de grote dag getuigenis geven. *Ik was krank, en gij hebt mij bezocht*, Matth. 25: 40. Vandaar de belofte: *Welgelukzalig is hij die zich verstandig gedraagt jegens een ellendige; de Heere zal hem bevrijden ten dage des kwaads. De Heere zal hem bewaren, en zal hem bij het leven behouden; en hij zal op aarde gelukzalig gemaakt worden. Geef hem ook niet over in zijner vijanden begeerte. De Heere zal hem ondersteunen op het ziekbed; in zijn krankheid verandert Gij zijn ganse leger*, Psalm 41: 2-4. Er worden in deze waarheid vier zaken beloofd:

1. *Hij zal van zijn vijanden verlost worden*, waarvan de ergste zijn de satan en de tweede dood.
2. *Dat God hem bij het leven zal behouden. Want hij die leeft en in Mij gelooft*, zegt Christus, *zal nimmer sterven*, dat is, hij zal nimmer de tweede dood sterven, Joh. 11: 26; *want over dezulken heeft de tweede dood geen macht*, Openb. 20: 6.
3. God belooft hem *op het ziekbed te ondersteunen*; dat is, hem inwendig schragen door Zijn genade en Heilige Geest, zodat hoe heviger de smarten zijn, hoe meer ondersteuning hij zal genieten. *Uw sterkte zal zijn gelijk uw dagen*, Deut. 33: 25. Waar dit het geval is daar neemt de ziel zoveel te sterker toe, naarmate het lichaam meer afneemt en wegzinkt. *Maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag*, 2 Kor. 4: 16.
4. God *verandert in krankheid zijn ganse leger*; dat is, hij wordt gezegend met zachtmoedigheid, bedaardheid van gemoed en onderwerping aan de wil van God, die zijn ziel onder lichaamssmartten vertroost. Een gezonde ziel zal zich in een ziek lichaam staande houden, maar een door de zonde zieke ziel zal gewis bezwijken, *Eens mensen geest zal de krankheden des lichaams verduren, maar een verslagen geest, wie zal die opheffen?* Spreuk. 18: 14. God schenkt aan Zijn kinderen een goede hoop door genade, 2 Thess. 2: 16. Waar God deze genade der hoop schenkt, aldaar is de zaligheid gewis. *Want wij zijn in hoop zalig*, Rom. 8: 24. Deze hoop heeft het eeuwige leven in zich, en daarom wordt het *een levende hoop* genoemd, 1 Petrus 1: 3; in tegenoverstelling van alle dode hoop, die bij het sterven vergaat. *Want als de goddeloze mens sterft, vergaat zijn verwachting*, Spreuk. 11: 7. De hoop, welke God schenkt, wordt *een anker der ziel* genoemd, die haar behoudt tegen het verzinken in wanhoop, verwoesting en verderf. *Welke hoop wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is*, Hebr. 6: 19. Deze hoop is vast zelfs in de dood zelf. *De goddeloze zal henen gedreven worden in zijn kwaad; maar de rechtvaardige vertrouwt zelfs in zijn dood*, Spreuk. 14: 32.

Zij die een ervaring hebben gehad van de liefde Gods, en die gezegd worden *in de liefde volmaakt te zijn*, en gebracht tot het beoefenen van lijdzaamheid voor God, onder een dagelijks kruis, *zodat de lijdzaamheid gelijk Jacobus het uitdrukt haar volkomen werk hebbe*, en die gekomen zijn tot enige mate van de volmaaktheid in de kennis van Christus worden *volmaakte mensen* genoemd. En zodanige, die Christus liefhebben, worden *oprechten* geheten, Hoogl. 1: 4. Nu gebiedt God u zulke zieken gade te slaan en hun einde te bewaken; en op te merken of God niet getrouw is aan de beloften die Hij hen geschonken heeft: *let op de vrome en zie naar de oprechte; want het einde van dien man zal vrede zijn*, Psalm 37: 37.

Niets minder dan het geloof in de Zoon van God kan de mens het eeuwige leven verzekeren. *Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem*, Joh. 3: 36. Zo dan die uit de geloof zijn, worden gezegend met de gelovigen Abraham, Gal. 3:9. En Gods zegen is het leven tot in eeuwigheid, Psalm 133: 3. Vandaar worden

gelovigen gezegd *zalig te zijn in de dood*, want zij sterven niet in hun zonden; evenmin sterven zij in hun vlees, betrouwende dat zij rechtvaardig zijn in zichzelf; maar *zij sterven in de Heere*, en de zegen des levens vergezelt hen in het sterven. *En ik hoorde een stem uit de hemel die tot mij zei: Schrijf, zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen met hen, Openb. 14: 13.*

Ik heb mijn lieve vriendin, de beloften aangetoond, welke God Zijn kinderen op het sterfbed gedaan heeft; welke allen u uit de mond van uw vader gehoord hebt, en zelfs veel meer. Want wat ik heb opgemerkt bestaat in hoop, vrede en de zegen des levens; maar uw vader heeft het licht van Gods aanschijn genoten met onuitsprekelijke vreugde en volle heerlijkheid. En zo te sterven, is zijn dagen te eindigen in het bezit van de hoogste wens, en het meest uitgebreide verlangen, dat in het ganse boek Gods vervat is; en dit is de meest omvattende hoop van de apostel Paulus. *De Heilige Geest getuigt van stad tot stad, zeggende dat mij banden en verdrukkingen aanstaande zijn. Maar ik acht op geen ding? Noch houd mijn leven dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, Hand. 20: 23, 24.* Dit is hoger klimmen dan tot inwendige ondersteuning op het ziekbed, het is meer dan de enkele vastheid der hoop, dat een anker der ziel is, die de vertwijfeling ten onder houdt en het vat der barmhartigheid doet staande blijven. Het is meer dan te sterven in vrede en vriendschap met God en met het geweten, want het is de juichende overwinning in de kaken des doods, en triomferen over de koning der verschrikking, Job 18: 14. Terwijl men op het slagveld is. Het is het voleindigen van de krijg en de worstelstrijd des geloofs in het hoogste toppunt der strijdende heerlijkheid; en in het genot van de meest verrukkende gelukzaligheid die beloofd, verwacht of begeerd kon worden in het ganse boek Gods. Maar er is in dit gehele bericht geen enkele zaak welke u vreemd is. Uzelf hebt, alhoewel nog jong, soms gedurende enige jaren, dit alles bevindelijk gekend, ondervonden en genoten.

Kostelijk is in de ogen des Heeren de dood Zijner gunstgenoten, Psalm 116: 15. En als de dood der heiligen in de ogen des Heeren kostelijk is, behoort zij niet smartelijk in de onze te zijn. Wij worden verboden toe te geven aan bovenmatige droefheid, omdat God een oneindig verschil heeft gemaakt tussen het sterven in de zonden, en het sterven in de Heere; tussen de gelovige en de ongelovige. De gelovige sterft in het geloof; dit is het geopenbaarde geloof van allen. De Godvruchtige patriarchen, profeten en heiligen van de oude dag zijn allen in het geloof gestorven, *de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op aarde waren, Hebr. 11: 13.* En het is het eeuwig raadsbesluit Gods, hetwelk aan Adam werd bekend gemaakt zodra hij viel, en door Abel de eerste martelaar werd beoefend, zodra hij tot God naderde, dat de rechtvaardige door zijn geloof zal leven, Hebr. 2: 4. Vandaar wordt gezegd: *door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, also God. over zijn gaven getuigenis gaf; en door hetzelfde geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is, Hebr. 11: 4.* En ons wordt in het Nieuwe Testament betuigd, dat het geloof, hetzij zwak of sterk en hetzij onder het Oude Testament of onder het Nieuwe beoefend, tot hetzelfde heerlijk einde leidt; namelijk, verlossing van zonde, van de satan, van de dood, van het graf en van de hel. *Verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen, 1 Petrus 1: 9, Welke geen tijdelijke, maar een geestelijke en eeuwige zaligheid is. Want Israël wordt verlost door de Heere met een eeuwige verlossing; gijlieden zult niet beschaamd noch tot schande worden tot in alle eeuwigheden, Jesaja 45: 17.*

De weg ten hemel is Christus te volgen in de wedergeboorte, Matth. 19: 28. De vrees vangt haar aan, en de liefde volmaakt en voleindigt haar. *De vrees des Heeren is het beginsel der wijsheid, Spreuk. 1: 7. En het einde des gebeds is liefde uit een rein hart, en een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof, 1 Tim. 1: 5.* Zij die beginnen met vrezen zullen weldra verrijzen in hoop, en waar God hoop schenkt, aldaar verleent Hij een verwachting der heerlijkheid. *Want ik weet de gedachten die Ik over u denk, spreekt de Heere, gedachten des vredes, en niet des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting, Jer. 29: 11.* De wijze man beweert hetzelfde: *Eet honig, mijn zoon! want hij is goed, en honigzeem is zoet voor uw gehemelte. Zodanig is de*

kennis der wijsheid voor uw ziel, als gij ze vindt, zo zal er beloning wezen, en uw verwachting zal niet afgesneden worden, Spreuk. 24: 13, 14.

In vrede te sterven, mijn lieve vriendin, verklaart ons in vriendschap met God te zijn; in hoop te sterven is te sterven in verwachting der heerlijkheid; zalig en in de Heere te sterven, is de fontein des eeuwigen levens in de ziel te bezitten wanneer het lichaam sterft; te sterven in het genot der liefde is te sterven, sterker dan de dood en in vereniging met God, Openb. 12: 11, 1 Joh. 4: 16. Maar in vreugde te sterven gaat boven alles; vreugde is het uitnemendste der liefde; vreugde is het overstromen van een liefhebbend hart; en dit is de hoogste gelukzaligheid die aan een stervende heilige beloofd wordt. *De vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden, Jesaja 35: 10.* Het wederkeren aldaar bedoeld is het komen tot de strijdende kerk op aarde; want alle droefheid en zuchten worden in dit leven niet van haar verbannen; maar het Sion daarboven is bevrijd van die beiden, en zal nimmermeer met dezelve bestreden worden; *want God zal alle tranen van hun ogen afwissen; en de dood zal niet meer zijn; noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn voorbijgegaan, Openb. 21: 4.*

Breng mijn groeten en heilbede over aan uw moeder, mijn groeten aan uw broeder en zuster; eveneens aan uw tante Hanna, en aan uw tante en oom Matthews; en ontvang ze zelve. Genade, barmhartigheid en vrede zij met u allen door onzen Heere Jezus Christus.

Uw dienstwillige dienaar in het evangelie Gods,
William Huntington. S. S.

DERDE BRIEF

Aan William Huntington

Bolney; Dinsdagavond, 11 December.

Helaas! helaas! mijn lieve vriend, mijn vader is niet meer. Hij ontsliep gisteren morgen omstreeks kwart voor elf uren. Dit is voor mij, mijn lieve vriend, een van de zwaarste slagen die mij ooit getroffen heeft zolang ik in deze wereld geweest ben. Maar een zaak matigt soms mijn droefheid en brengt mijn gemoed enigmate tot bedaren, zij is deze: ik ben verzekerd dat hij in vrede uit deze wereld heenging.

Die lieve man! ik was een van degenen die bij hem opzaten gedurende de laatste nacht van zijn leven, Toen hij in de doodsangsten verkeerde zag hij op en glimlachte twee malen. Eens trachtte hij te spreken, en bracht er die woorden uit: *hoe liefelijk!* Jesaja 52: 7. Maar toen bleef hij steken; zijn kracht was te ver weg om meer te zeggen. Hij ontsliep zonder enige worsteling; en tot op zijn laatste ogenblikken was er vrede, bedaardheid en onderwerping in zijn gehele gelaat te lezen.

O, mijn lieve vriend, wij hebben enen allertederste en liefderijkste vader verloren; en ik geloof dat mijn arme zuster en ik bijna alleen in deze zondige wereld zijn overgelaten. Het kruis van Christus heeft niet opgehouden, waar de kracht Gods verschijnt; en ik weet dat er geen een in deze omtrek is, die voor ons zorgen zal, behalve de arme, verachte weinigen, die de rechtvaardige zaak des Heeren voorstaan. Mijn tantes en mijn oom zijn bijzonder vriendelijk jegens ons, en betreuren het verlies van mijn eerwaarde vader zeer. Het is mij onmogelijk de droefheid en smart van mijn zuster te beschrijven: zij is klaarblijkelijk terneer gedrukt, troosteloos, ja geheel moedeloos. Zij zei gisteren tegen mij: *ik geloof dat ik de enige vriend die ik in de wereld had, verloren heb.* Zij voegde erbij: *er is een andere zaak die mij bovenmate bedroeft, namelijk, dat de Doctor, die ik hartelijk bemin, zich op een afstand jegens mij houdt, want hij heeft zelfs mijn naam niet genoemd in een der brieven aan mijnen vader of aan u gezonden sedert het begin van zijn ziekte.*

Ik hoop dat mijn lieve vriend ons zal begunstigen met zijn vriendschap, zijn briefwisseling, en zijn zomerbezoeken, zolang het de Heere behagen zal uw leven te sparen. Als u het in uw hart kunt vinden, eilieve gedenk onzer dan in uw gebeden, want ik ben verzekerd dat als wij beiden verstoken waren van het geloof in Christus, wij nimmer zouden kunnen staande blijven onder deze slag die ons nu getroffen heeft. Het is ons vurigste verlangen en ernstigste gebed tot God geweest, dat onze vader nog een paar jaar langer gespaard mocht worden. Maar deze bede is niet vergund, deze troost werd ons geweigerd; maar wij hopen nochtans in uw gebeden te delen.

Eilieve, mijnheer, verschoon mijn vrijmoedig schrijven, want het is uit de volheid van mijn hart dat mijn mond spreekt. Ik zou het als een onuitsprekelijk gunstbewijs beschouwen als u mij een paar regeltjes zou willen doen toekomen. Soms dacht ik, dat ik maar niet moest schrijven, want ik kon niets op het papier stellen dan mijn droefheid en de aandoeningen van mijn hart; maar ik gevoelde een stille overtuiging dat u met ons zou gevoelen, en een deel van onze last zult helpen dragen. Verschoon, mijn lieve vriend, wat niet recht ligt, en geloof mij te verblijven, met de hoogste achting en liefde,

Uw zeer toegenegen,

Elisabeth Blaker

VIERDE BRIEF

Van W. Huntington aan Elisabeth Blaker

Cricklewood, 14 December, 1804

Mijn lieve vriendin in de Heere Jezus Christus!

Ik heb nu ontvangen wat ik ten volle verwachtte, en wat ik wist voordat ik de uw ontving. Want toen u mij het eerste bericht van uws vaders ziekte zond, lag ik de zaak voor de Heere in het gebed bloot, maar gevoelde een stuiting op mijn hart, gelijk ik u in mijn vorig schrijven medeelde. De Geest der genade en der gebeden doet voorspraak voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen, en altijd naar de wil van God, Rom. 8: 26, 27; maar nooit tegen dezelve.

Het is nu vele jaren geleden dat uw vader en ik tezamen naar Bolney afreisden, en wij verlieten Londen omstreeks negen uur 's avonds. Op de weg was ik besloten om zijn hart uit te pompen en er alles uit te halen wat er in was. *De raad in het hart eens mans is als diepe wateren; maar een man van verstand zal dien uithalen.* Spreuk. 20: 5. Ik begon met hem, en weldra bleek de fontein te klimmen, en snel te stromen. *De woorden van de mond eens mans zijn diepe wateren; en de springader der wijsheid is een uitstortende beek,* Spreuk. 18: 4.

Na enige tijd hield hij op. Ik deed toen een andere vraag, zodanig een als overeen kwam met de draad van het gesprek, en hij ging weer verder, vervuld met liefde en hemelse blijdschap. Het was geheel donker, zodat hij mijn gezicht niet zien kon, ook sprak ik geen enkel woord gedurende de gehele tijd dat hij voortging. Maar toen hij ophield, toen toonde ik hem aan, hoe deze en geen schriftuurplaats in dit en dat gedeelte van zijn bevinding vervuld werd. En deed toen weer een paar vragen, overeenkomende met de loop van het gesprek waar hij geëindigd was. En dat bracht hem weer aan de gang, totdat ik hem kreeg tot de tijd, waarop de Heere zijn gevangenis wende, en toen was zijn mond vervuld met lachen, Psalm 126: 2. Hij deelde mij de zielsdruk mede, die trapsgewijze hem overviel; het hoe langer hoe dieper wegzinken daaronder; hoe enige Baptisten hem vast kregen, en overreden van zijn gezegenden toestand, hetwelk hem verhief tot een ijdel en vermetel vertrouwen, totdat de zonde heerschappij over hem kreeg, en de opeenstapeling van nieuwe schuld hem weer neerstortte in al zijn vorig afgrijzen en verschrikkingen.

Omstreeks deze tijd kwam hem een van mijn boeken in handen, die hem zijn vermetel vertrouwen aanwees, en zijn druk bespoedigde, totdat hij naar Lewis overkwam om mij te horen en met het voornemen om met mij te spreken, doch hij kwam niet verder dan aan de deur van Mr. Jenkins waar ik was, waar zijn moed hem ontzonk. Daarom keerde hij weer huiswaarts. Daarna, hoe hij meer van mijn geschriften kreeg, welke hem bemoedigden om te hopen; en hoe hij naar Paddington reisde om mij te horen en te zien; en hoe de Heere het lezen van een mijner vlugschriften voor hem gezegend had; en aangaande het schijnen van de Heere in zijn hart, 2 Kor. 4: 6, in een van de weiden te Gassons.

Op welke tijd hij mij vriendelijk uitnodigde om in zijn schuur te Bolney te komen spreken; hetwelk ik geloof dat nu negen of tien jaren geleden is. Van die avond af gevoelde ik een innige vereniging met hem, en was ten volle overtuigd dat hij gefundeerd was op het fundament, dat God in Sion gelegd heeft, Jesaja 28: 16. Ook is die vereniging nimmer ontbonden, en ik heb na die tijd nooit meer getwijfeld aan de echtheid van zijn staat. Hij noemde en erkende mij altijd als *zijn vader in Christus*. Mijn kolenzak was geen hinderpaal in zijn erkentenis van deze betrekking; en gelijk hij mij ten dele erkende, 2 Kor. 1: 13, 14, alzo erkende hij tot het einde, dat het evangelie van Christus zowel dienstbaar is om in te sterven als op te leven, bezitting geeft zowel als belijdenis. *Het geloof is een vaste grond der dingen die men hoopt, en een bewijs der zaken die men niet ziet,* Hebr. 11: 1. Het geloof brengt, in haar verschillende oefeningen, in de ziel elke vereiste genade uit des Zaligmakers volheid; en de

genaden van de Geest worden *de eerstelingen* genoemd, Rom. 8: 23. En de eerstelingen van de Geest der genade zijn een onderpand van de oogst der heerlijkheid, Efeze 1: 14. Ze verschilt niets in hoedanigheid maar in hoeveelheid. Ook wordt er geen enkelen zegen beloofd, of een belofte, hetzij van genade hier of heerlijkheid hier namaals, of zij wordt door het geloof omhelsd en door de hoop verwacht. Vandaar de vele vertrouwelijke eisen, stellige verzekeringen en zekere verwachtingen, op schrift gelaten door hen die nu de beloften hebben beërfd, Hebr. 6: 12. *Gij zult mij leiden door Uw raad; en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen*, Psalm 73: 24. *De ouderlingen die onder u zijn, vermaan ik, die een mede-ouderling en getuige des lijdens van Christus ben, en deelachtig der heerlijkheid die geopenbaard zal worden*, 1 Petrus 5: 1. *Nu laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien*, Luk. 2: 29, 30. *Och of nu mijn woorden toch opgeschreven werden! Och of zij in een boek ook werden opgetekend! Dat zij met een ijzeren griffie en lood voor eeuwig in een rots gehouwen werden! Want ik weet mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan. En als zij na mijn dood dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Dewelke ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en geen vreemde*, Job 19: 23-27. En ook de apostel Paulus: *Want ik wordt nu tot een drankoffer geofferd, en de tijd mijner ontbinding is aanstaande. Ik heb de goeden strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden, voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter, mij in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning hebben liefgehad*, 2 Tim. 4: 6-8.

U ziet uit deze enkele schriftaanhalingen hoe hun geloof toenam en hun hoop overvloedig werd. Zij traden op de hielen der beloften, omhelsden met geloof en genegenheid wat God hen beloofde, en noemden de heerlijkheden des hemels hun eigendom, voordat zij de erfenis hadden ontvangen.

Voorleden Dinsdag de 11de December vertrok ik vroeg uit Londen, en was een weinig over negen uur te Crawley, waar ik ophield om van paarden te verwisselen, en op het vragen aan de wachter of een van de postjongens de weg naar Bolney kende, antwoordde hij: *Ja; u gaat naar Mr. Blaker?* Hij is dood. *Dood?* Antwoordde ik. *Ja*, zei hij, *hij stierf gisteren; de geneesheer van dit kerspel had hem in behandeling.*

Vrij ongesteld zijnde, en de plattelandswegen niet berijdbaar zijnde, keerde ik onmiddellijk terug, en ontbeet te Reigate.

U hebt mij in geen van uw brieven ooit bericht. dat uw vader enige begeerte had uitgedrukt om mij te zien, ook was hij, gedurende de gehele loop van zijn ziekte nooit in enige heftige zielsbestrijding, welke vereisen *dat de ouderlingen der gemeente over hem bidden, hem zalvende met olie in de naam des Heeren*. Jacobus 5: 14. De Almachtige Zelf zalfde hem, en schonk hem naar Zijn Eigen belofte *vreugdeolie voor treurigheid, en het gewaad des lofs voor een benauwde geest*. Jesaja 41: 3.

Ik vermoedde dat uw begeerte naar mijn komst was in de hoop dat de eenparige gebeden van velen bij God zouden vermocht hebben, om hem nog een weinig langer te sparen. Maar ik had tijdig onderrichting ontvangen dat zulks niet zou vergund worden, en tegenover geloof en geweten kan niemand overwinnen. Het was bij mij zo niet toen uw moeder reeds drie maanden lang door de geneesheer was opgegeven. Ik zei u en uw zuster beiden, voordat ik naar Bolney toekwam, dat ik geloofde dat God meer voor haar in antwoord op het gebed zou doen, dan door al de geneesmiddelen die zij gebruikt had. En u zag er de waarheid van in minder dan drie dagen. En zo is nóg in leven. Wat het geloof vertrouwt, verwacht de hoop; en de beloften Gods zijn aan beiden zeker.

Er is er niet één onder u die enige rechtmatige grond hebt om te besluiten, dat er nu een eeuwige scheiding tussen u en uw vader heeft plaats gehad. De eenheid des geloofs die in Christus verenigt en haar middelpunt vindt, maakt ons allen één in Hem. De band des vredes is één in Gods huisgezin, hetzij boven of beneden. De liefde, welke is de band der volmaaktheid, wordt bij het sterven niet verbroken, noch ontbonden. Zij gaat uit van God de Vader, door de Heilige Geest, door Christus, in het gehele huisgezin, en door het ganse huisgezin zelf, hetzij in genade of in heerlijkheid. En hierom bad Christus. *En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen die door hun woord in Mij geloven*

zullen, opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij, Vader in Mij, en Ik in U, dat ook zij in ons één Zijn. Joh. 17: 20, 21.

Enige Goddelijke genaden zullen in de toekomstige wereld niet bestreden worden of nodig zijn. Zoals het geloof, hetwelk niet vereist zal worden, wanneer wij Hem aanschouwen, gelijk wij gezien worden. De hoop zullen wij, wanneer wij in het volle bezit zijn, niet meer behoeven. Want hetgeen iemand ziet, waarom zal hij het ook hopen? Rom. 8:24. Geduld, zachtmoedigheid, verootmoediging, Goddelijke droefheid, en bekering; deze zullen in de toekomstige wereld niet benodigd zijn, noch bestreden worden. Maar licht, leven, liefde, vrede, rust, blijdschap, en ootmoed, zullen ons bijblijven, en met ons in de andere wereld ingaan. Nederigheid wordt aan God Zelf toegeschreven, Psalm 113: 6, en zal door al de heiligen in de hemel gevonden en beoefend worden. Zoals gezien kan worden door het wegstoten der eer van enig goed werk door hen verricht; zelfs in de meest verheerlijkte toestand. "Heere, wanneer hebben wij U hongrig gezien en gespijzigd? Of dorstig, en te drinken gegeven? enz. Matth. 25: 37.

Ziende dat de liefdeband bij de dood niet ontbonden wordt, is dit een blijkbaar bewijs van wedervereniging in Christus. Want zij zijn allen één onder elkander; en zij zijn allen één in Christus hun Hoofd. Hetzelfde geloof dat in uw vader woonde, woont ook in u, en in de overige huisgenoten. Ik heb nog nooit, voor zover ik oordelen kan, een gezin gevonden dat zó hoog van God beweldadigd was als het uwe. *Ik zal, zegt God, u aannemen, één uit een stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion, Jer. 3:14.* Maar een gans huisgezin aan te nemen is buiten Zijn gewone weg te gaan. U bent niet vervreemd noch onkundig van het leven en de kracht der Godzaligheid. U hebt er verschillende ervaringen van meegedeeld. U hebt het in uw vader aanschouwd; en u bent zowel oor- als ooggetuige geweest van het einde van zijn wandel. Indien, na dit alles, iemand van u afvallig zou worden, zou het voor Sodom en Lots vrouw verdragelijker zijn in de dag des oordeels, dan voor u. Maar ik hoop betere dingen van u, alhoewel ik alzo spreek, en dingen die de zaligheid vergezellen.

En onderteken mij als altijd de uwe om te dienen in Christus Jezus,
William Huntington. S. S.

VIJFDE BRIEF

Aan de weleerwaarde heer W. Huntington

Lieve vriend!

Verleden zaterdag vergezelde ik, volgens zijn verlangen, onze geliefden vriend en oude metgezel naar zijn langdurig tehuis, en was getuige van het in het graf leggen van datgene wat er hier van hem overblijft. Stof tot stof, en as tot as, in een gewisse en allerzekerste hoop van zijn opstanding ten eeuwigen leven. Zijn uittocht was allerheerlijkst, en het afscheid dat wij van hem namen allerzaligst en troostvol; maar terzelfder tijd kon ik mij niet weerhouden zijn verlies te bewenen, want ik heb in geheel Sussex zulk een vriend behalve hem niet achtergelaten. Wie kan een getrouw mens vinden? Het schijnt dat Salomo het een zeldzaamheid vond.

Zijn ziel werd in een allergelukkigste en troostvolste toestand gehouden gedurende zijn laatste ziekte, nadat zijn banden losgemaakt waren geworden, hetwelk hij vrij krachtig gevoelde toen zijn ziekte begon te openbaren. Maar het duurde niet lang voordat het de Almachtige behaagde in zijn ziel te schijnen; en van die tijd af was het licht helderder en helderder. Hoe waarachtig is het woord des Heeren: *het pad des rechtvaardigen is als een schijnend licht voortgaande en lichtende tot den vollen dag*. Hij scheen niet de minste bezorgdheid te hebben, die hem enige smart of bekommerning voor zijn liefhebbende huisgenoten gaf. U weet wel hoe teer hij hen allen beminde, hetwelk duidelijk bewijst, dat hij hen allen aan de zorg van zijn Verlosser had toevertrouwd. Hij bezat niet slechts hoop in zijn dood, maar evenzeer vrede in zijn sterven. Hij is in vrede ingegaan, en rust nu op zijn legerstede, en wandelt met God in zijn oprechtheid. Een ongestoorde vrede genoot hij door zijn gehele ziekte; stilheid en een troostvolle verzekering tot het laatste. Hij blies zijn ziel uit in de handen van zijn Verlosser in het gebed, toen men zijn lippen zag bewegen, toen hij niet meer kon spreken.

Hij sprak tot mejuffrouw B. - op zekere morgen, enige dagen voor zijn afsterven. *O, wat ben ik deze nacht werkzaam geweest*, zei hij.

Welk werk, mijn lieve? Vraagde zij.

O, zei hij, *zulke heerlijkheden zijn in mij deze nacht geopenbaard, die ik nimmer in staat zal zijn in deze wereld uit te spreken*. En enige andere dergelijke woorden. Voorwaar de gedachtenis der rechtvaardigen zal in zegening zijn! Want ik kan van hem spreken noch schrijven of ik gevoel een zaligheid in mijn geest afdalen. O, dat ik sterve de dood des oprechten, en mijn einde zij gelijk het zijne! En ofschoon er wellicht slechts weinigen zijn die zó troostvol tot hun einde komen, geloof ik nochtans dat in de ogen des Heeren het sterven van zijn gehele huisgezin dierbaar is.

Maar, daar u allerwaarschijnlijkst meer bijzonderheden van Betsy zult hebben ontvangen, zal ik mij onthouden van meer te zeggen.

Een jongen te Lewis is onlangs afgestorven en heeft een vertroostend getuigenis achtergelaten. Ik geloof dat deze dingen de geesten der tegenpartij in beweging hebben gebracht, die een schone vertoning in het vlees maken. Zij hebben het afsterven van twee of drie uit hen in de nieuwsbladen openbaar gemaakt, met een volledig bericht van hun afsterven. De gezichten, welke een hunner op zijn sterfbed had, werden gedrukt, en door getuigen bevestigd. Maar dat baat niet, want het is overbekend, dat zij onder de geestelijken geen getrouwen bezitten. Evenwel handelen zij wijs, want zij wisten dat wanneer zij dezelve in Sion bekend maakten, de kinderen aldaar er niet één woord van zouden geloven. Daarom plaatsten zij het in de courant, veronderstellende dat hun broederen daar niet tegen zouden hebben. Want van de wereld zijn zij, en van de wereld spreken zij, en de wereld hoort hen.

Mijn hand verstijft bijna. God zegene mijn lieve vriend. Ik hoop dat hij mij weldra zal verplichten met een paar regeltjes, opdat ik mag vernemen, hoe hij het met dit scherpe weer stelt.
Vrede zij met u. Amen.

T. T.